

ШУМАДИНКА,

Л И С Т Ъ З А

КНЪИЖИВНОСТЪ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издатель Любомиръ П. Ненадовићъ.

Теч. VI.

Овај листъ излази Вторникомъ, Четвртомъ и Суботомъ на по табака. Цена му е за 3 мес. 4. за пола год. 8 а за целу год. 16. цв. За огласе плаћа се 3. кр. ср. одъ врсте за едан-путъ а 5 кр. ср. за трипутъ.

№ 30.

Женидба безъ любви.

(Продужено)

Други данъ било е кодъ маркизе вечернѣ дружтво. Валерия е хтела последнѣи путъ скупити кодъ свое бабе девойке свое другарице, може бити, поносећи се са својомъ срећомъ, хтела имъ е показати свогъ младоженю. Почели су се скупляти, и она се први путъ надала бити царица на томъ балу.

Око деветъ сати дође госпожа Лас-Бермехасъ. Она е била скинула са себе жалостне альине, и била е обучена у чисто белой одъ атлаза альини; дуге косе нѣне биле су оплетене у плѣоснасте плетенице и прибудене китомъ любичице; на свомъ нѣномъ накиту ние се могло видети ни злата ни каменя; она е изгледала као сама богиня. Сви обрате очи на ню, за тимъ гомила изтрчи и обколи в. Необраћајући, као што се примѣтити могло, ни найманѣгъ вниманя на ово суетно обожаванѣ, она се изрази да неће играти, оде у другу собу и седне на канабе до стола, на комъ су две мие старе приятельице починале партию шаха.

После неколико минута дође и Теобалдъ. Ушавши у собу онъ е очима тражио госпою Лас-Бермехасъ. Валерия опазивши га зарумени се, ерѣ га она читавъ данъ видила ние. У сали су играли. Графъ Анатољ добивши корпу одъ госпое Лас-Бермехасъ, увию се око некъ лепи женски, да би тимъ разтерао свою неволю. Теобалдъ ми се чинио спокоянъ но невесео. Онъ изигра први кардрилъ съ Валериомъ, и затимъ седне у други угаль сале.

Я одемъ такође у ону собу, у којой е била Лас-Бермехасъ, и почнемъ играти шаха съ госпою М***, едномъ старомъ женомъ глумомъ и разсеянномъ тако, да се до нѣ могло говорити тайно како е коме воля. Я самъ седно леѣма кт госпои Лас-Бермехасъ, но самъ е видно у огледалу право противъ себе. Она е седила на канабету и била е умиљата као свагда, но замишлѣна; едва е одговорила и онима кои су е зашто питали, а пазлливо гледала е на нашу игру. Ово е траило до првогъ после поноћи сата.

Я самъ почео мислити да самъ се преварио, но у ово време уѣе Теобалдъ къ нама у собу. Госпожа Лас-Бер-

мехасъ погледа на нѣга и тихо се осмене. Онъ седне до нѣ: я се учинимъ као да самъ се у игру удубио.

— Како сте ви вечерасъ весели? запита га госпож Лас-Бермехасъ съ саучастиемъ.

— Никако, я нисамъ могао весео бити; у мене има много тавни мисли, и ништа ме неможе развеселити.

— Васъ као да усхићава, што сте тако сретнѣи!

— Заиста, и право да кажемъ, валаало би да я топлие любимъ Валерию, ерѣ она е тога достойна.

— А зашто не? она е лепа, я вамъ се исповѣдамъ, да немогу постићи, како ви можете бити къ нѣой тако равнодушни. Зарѣ ви неосећате ону срећу, оно неописано блаженство, живити съ другомъ срца, съ миломъ супругомъ, съ еднакимъ мислима, съ еднакимъ желяма, любити изъ свегъ срца свою собствену душу. О, то е блаженство!

Говорећи ово, она е управила свое велике, преиспуњене туге, црне очи, на Теобалда; овај га погледъ сасвимъ обчара; я самъ видю како е онъ уздрктао. Устне нѣгове побледе, онъ е едва дисао. Затимъ нека мисао обрати га опетъ къ себе.

— Зарѣ ви нисте любили вашегъ покойногъ супруга? запита ю онъ ладно.

Она ућути, и неки презрителни осмей едва юй се покаже на устнама, пакъ затимъ рекне ясно: „ни нѣгани никогъ на свету“.

— Дакле вашъ бракъ ние био изъ любви? рекне Теобалдъ съ некомъ радосћу.

— Ние, мени е било текъ шестнаистъ година! Садъ я не би онако лудо изрекла заклетву, коя на васъ животь люде веже.

— Ви се дакле нећете више удавати?

— Не, Теобалде, я се нећу више удавати.

Онъ погледи у ню зачућено, збогъ изражая, съ коимъ е она изговорила ове последнѣи речи.

— Я се нећу нигда склонити на другу удадбу, безъ любви, дода она умиљато.

— „А изъ любви?“ упита Теобалдъ као неотице. Она печално мане главомъ.

Изъ любви, рекне она. Ко разуме шта е любовь тако као я! Любовь називаю овде суетно превиянъ, ласканъ и лицемѣрно приязельство. Погледайте свуда около насъ, ко измеђъ ови люди зна шта е любовь? Графъ Анатоль! О не! у нѣга е врло жива на лицу боя, онъ врло добро игра, и улагуе се много свимъ женски-нама, може л' онъ любити одну измеђъ нѣхъ? Валерия? пресретна девойчица! Она ние нигда плакала васъ чекаюћи; а не бледи и не стрепи кадъ чуе да ви долазите. А и ви Теобалде. . . .

— Я, рекне на ово Теобалдъ съ некимъ незадовольствомъ: я, дакле ви мене добро познаете!

— Ви нелюбите Валерию, нити ћете ю кадгодъ любити, продужи она: но она збогъ тогъ неће бити несретна зато, што она незна, шта недостае къ нѣной и вашой срећи.

— „А заръ я знамъ?“ рекне Теобалдъ дубоко узданувши. Она мало поћути и одговори такође узданувши:

„Ви знате.“

— О дакле ви валя да ме сажалѣвате! рекне онъ чисто изванъ себе. Ахъ, како самъ я одъ овогъ часа несрећанъ! . . .

Она га умири еднимъ своимъ погледомъ. Онъ ућути; затимъ прекрсти руке, и съ некомъ тугомъ, кою се више ние трудно сакрити, рекне: — Ви дакле знате шта я трпимъ.

— Бѣдни Теобалде! рекне она тихо, и као да іой се суза на очи навукла и заблестала на тренавицама.

Онъ одъ горећегъ чувства побледи; и рука нѣгова дотакне се руке ватрене Шпаньолке.

— Но я іошть нисамъ оженѣнъ, рекне онъ дрктемъ гласомъ. Я самъ іошть слободанъ. О, я самъ текъ данасъ разумъо, како би могао бити срећанъ!

Госпожа Лас-Бермехасъ обрати очи на нѣга, и ние говорила ни речи. Они су и безъ разговора едно друго разумѣли. Я самъ тражио очима Валерию: пресрѣтна и повѣрителна девойчица, играла е у сали и изъ далека осмѣиввала се на свогъ младоженю.

После едно четвртъ часа госпожа Лас-Бермехасъ устане и оде. Теобалдъ седне на нѣно место, и застане ту дуго у дубокомъ размишляню. Я самъ пакъ не престано играо съ госпономъ М * *

У три сата после поноћи, кадъ су се почели разлазити, Теобалдъ устане, приђе къ мени и рекне: Я би желю съ вама нешто говорити: оћете л' моћи самномъ састати се сутра на само?

Сутра немогу, одговоримъ му я спокойно, ако е срце мое и цепало се: сутра у седамъ сати идемъ я у Бове, и тамо ћу се четири дана задржати. Ако оћете у неделю, я ћу право съ пута доћи къ вама на доручакъ.

— Дакле у неделю, рекне онъ даюћи ми дружески но сасвимъ замишлѣно руку, у неделю.“ Онъ се спреми да иде. — Лаку ноћъ, рекне прилазећи къ нѣму Ва-

лерия. Ви вечерасъ нисте ни мало били весели. Но доиста и мени е приятниѣ наше домаће дружтво.“

Идуће неделъ, враћаюћи се изъ Бове, одемъ я прво къ Теобалду. Онъ е седио самъ у своіой соби. Онъ е био печаланъ, но сасвимъ спокойно пресретне ме и даде ми руку. Я се нисамъ надао да ћу га оваквогъ застати: Онъ е био равнодушанъ, кое се ние слагало съ о-нимъ, што ми е онъ казати хтео. Ми обонца седнемо за нѣговъ писаћи асталъ.

— Бданъ мой сродникъ епископъ Д—ски умрѣо е, рекне онъ пружаюћи ми распечаћено писмо; наслѣдникомъ своимъ онъ е назначио Анатола, а мени е оставио двеста иляда франака. — Я вамъ изъ свегъ срца честита-мъ: ви се чини ми се нисте никако надали томъ наслѣдню? — Нигда. То е трипутъ више одъ свегъ могъ досадашнѣгъ иманя. Мени е то особито мило збогъ Валерие . . . “ — дода онъ, савивши писмо и бацивши га на столъ.

Я самъ се одма сетио да при промени обстоятелства благородство душе неће допустити Теобалду, одказати се одъ руке Валеринне; и изъ дубльине душе благодарю самъ Богу. Мени се чинило да нѣина свежа мора бити благополучна; но опетъ не безъ стра рекнемъ:

— Теобалде, ви сте ми хтели нешто казати данасъ и я самъ нарочито збогъ тогъ къ вама дошао.

— Ништа ништа, одговори онъ; мени е врло жао што самъ васъ збогъ беспослице узнемиравао.

Я га нисамъ био кадаръ далъ разпитивати и само му рекнемъ: Теобалде, ако ви имате какву тайну на срцу, то се надамъ, да е можете одкрити вашемъ старомъ, као што самъ я, приятелю.

Онъ маане главомъ тако равнодушно и решително да е нашъ разговоръ при овомъ престао. Онъ узме еданъ на асталу лежећи календаръ и покаже ми прстомъ одну, исподъ 25. Новембра превучену черту.

— Іошть десетъ е дана остало, рекне онъ; да нисте заборавили?

Чини ми се ништа, одговоримъ я, узнемиренъ нѣговимъ ладнокрвиемъ, кое е нѣимъ обвладало у време овогъ приготавливаня.

Донесе се доручакъ и ми продужимо разговорати се о ситницама свадбе. Анатоль ние могао бити на свадби: онъ е морао ићи да доведе у редъ дѣла тичућа се наслѣдия, кое му е приносило шестнаѣсть хиляда ливри годишнѣга прихода.

Давно е заключено да буде валеринна свадба у селу у прекрасной кућици близу Медона. У овой истой кућици маркиза е воспитала Валерию, и она е непрестано желила, вѣнчати Валерию у оной истой цркви гди е и крштена.

(продужение слѣдуе)

М р в и ц е.

(Посао) Бданъ человекъ дошао е после подне кодъ едвогъ господина, и питао е вратаеа, оће ли моћи предъ господина изаћи, да му едно прошение поднесе. Вратаръ уђе у собу, врати се за неколико тренутака натрагъ и

рекне му: Можете слободно ући, господинъ ние у послу, онъ седи и чита“. После неколико дана дође просителъ опетъ, и по обичаю запита вратара, оће ли моћи унутра ићи. Вратаръ оде, но врати се одма натрагъ и рекне: „Опростите за данасъ; господинъ е у послу; онъ е растворио ћемане, и намешта нове жице; зато потрудите се, и дођите сутра“.

(Точанъ рачуница) — Два богата Евреина Аврамъ и Яковъ, сретну се на сокаку, и по краткомъ разговору о њиховој трговини, рекне Аврамъ Якову: „Ове си године много добио на вуни, па ваља и ти да се оженишъ“. — Яковъ се намргоди и рекне жалостиво: „Неможе бити; ја самъ то јутросъ рачунао па неможе никако да ми изиђе по вољу; — еръ видишъ; прошле недељѣ рекао намъ е Хахамъ (еврейски свештеникъ), да е бракъ лепа стваръ; еръ ту постае између мужа и жене највеће единство; ту постае одъ два едно; ја самъ ти се ако уплашио, еръ самъ већъ бую бегенисао едну па би се зацело и у дубљ будалаштине упустио, да ме ние срећомъ свештеникъ неотице одвратио. — Еръ помисли само; онъ каже, у браку постае одъ двоје едно; то е већъ губитакъ у 50. на 100.; — ја се у такоу трговину неупуштамъ.“

Еданъ пандрљивъ човекъ рђаво е живио са својомъ говорљивомъ женомъ; најпосле дође и до развода брака. Они оду свештенику и свако одъ њи правдало е себе, и бацало кривицу на противну страну. Свештеникъ видећи да су обое подеднако криви, рекне имъ: „За Бога люди, попустите свакъ одъ свое стране, па ће онда све добро бити. Та између мужа и жене треба највеће единство да влада“. Какво единство? викне жена — „ви јоштъ незнате, господине попо; али да васъ Богъ нанесе подъ нашъ прозоръ, кадъ се ми текъ у средню руку инатимо, ви би за цело помислили да насъ има 20. у соби“.

(Ништа е нешто) Еданъ младић сретне едногъ пријатеља на сокаку, и стадоше се повјерително разговарати о стану њихове болешљиве кесе. Онај први рекне другомъ: „Ја ти брате кршене паре немамъ; а требало би ми баръ 2—3 дуката за едно веселъ у комъ ја морамъ бити; — башъ мени нека садъ нико незавиди; и ја данасъ смемъ слободно казати, да се са свакимъ могу смејати, па да опетъ небудемъ у штети.“ — Онај други одговори: „Само немој самномъ; еръ ја истина такође ништа немамъ, али самъ при томе доста и дужанъ, а то е јоштъ мањ него ништа у цепену немамъ.“

— Г. И. У „Србскимъ новинама“ почело се одъ некогъ доба писати: донесено, пренесено, а такођеръ и: доносено, преносено.

Глаголъ „нести“, кои се кодъ насъ само сложено говори, и кои у начину неодређеномъ и у придевцима наизбацуе крайнъ корено писме *с*, треба одвоити изъ реда савршено правилны глагола, кои се у начину неодређеномъ сврћују на *ти*. То се мора и збогъ тога учинити што тај глаголъ и у другомъ придевку има или: *донет*, *донета*, *донето* (на *пути*), или: *донешен*, *донешена*, *донешено* (на *ити*). У оба случая одваја се онъ изъ обичногъ реда правилны глагола, па или се примало прво и друго. Ако ли се башъ хоће да се и овај глаголъ

на силу дотера у редъ остали савршено правилны глагола ове врсте, па да се пише *донесен*, *донесена*, *донесено*: то би онда у реду било захтевати да се пише и: *донесао*, *донесла*, *донесло*, *донести*; тако исто и: *пойдо*, *пойдељъ*, *пойди*, *исти* (м. ићи) *отисти* (м. отићи), еръ не само што то правилама граматичнимъ противно ние, него се јоштъ и по народу говори. —

„Донесено, пренесено“ нити се игде у народу говори, нити то човекъ граматичный допушта!

СТРАНЕ НОВОСТИ.

Вѣсти изъ Цариграда јављаю да е руски посланикъ захтевао одъ порте да му каже зашто е енглески еданъ паробродъ са еднимъ корпусомъ Пољака и цебаномъ посланъ къ черкеской обали. Порта е на то одредила комисију, коју ће испитати стваръ.

— Князь Ђорђе Стирбеј отишао е у Сирију и Египетъ; некажу зашто. — Ново отоманско паробродарско друштво почело е 28 пр. мес. пловитбу у Одесу, а свртаће пароброди узъ путъ и у друга пристаништа.

— изъ Петрограда пишу да ће за време, докле се царъ бави изванъ земљ, наместна комисија едина заминити га у државнимъ пословима. — Ради се наредба, по којој ће млади люди одсадъ и на страни учити науке, па ипакъ бити примљени у јавну грађанску службу. Далъ се ради да у напредакъ и синови одъ простогъ отца и матере могу учити гимназију, а досадъ су само племићска чиновничка и трговачка деца то могла. —

Руска царица-мати, кадъ се врати изъ Нице, веће више седити у Петербургу, него ће ићи у забавни дворцац, кои е иѣ ради већъ саграђенъ близу Одесе, и тамо ће стално обитавати.

— У седници грчкогъ сената одъ 2. ов. мес. била е нешто велика повика на министра финансије. Рангаба. — Тај данъ дошао е у Атину изванреданъ руски посланикъ Озеровъ.

— У Тилбрилма ће 18. ов. мес., као на данъ, кадъ е заключенъ миръ, бити велика частъ, на којој ће бити савъ дипломатски коръ. — 6. ов. мес. имали су графови Хацфелдъ и Велевски неки разговоръ о Наенбургу; а сутраданъ имала се држати и формална конференција. — Разнео се гласъ, да ће се завести неко ново-наполеонско племићство. „Патри“ одриче. — Ферук-ханъ ићи ће ови дана у Лондонъ.

Знамо да сардинско и аустриско правителство имаю распру збогъ начина, на кои сардинске новине пишу о аустрискомъ правителству. Садъ јављаю да е Аустрија оправила Сардинију јоштъ едну ноту, којомъ захтева даља нека изясненя. — Сардинска камера депутираца одобрила е правителству да потроши 5. милиона франака на утврђенъ Алесандрије. „То утврђенъ“ — вели графъ Кавуръ — „изазвано е тимъ, што и Аустрија утврђуе Пиаченцу“.

— Неки чланови парламента енглескога жестоко протестираю лорда Палмерстона што ће се бирати нови чланови, и вичу и на спољашню политику његову. Лордъ Тренвилл пакъ брани га, и наговешћава већ и неке нове

законе, кои ће се предложити новоме парламенту кадъ се састави.

— Вѣсти изъ Хине одъ 18. предпр. мес. являю да се флота енглеска, којомъ управя адмиралъ Сеймуръ, 1. ис. м. наместила између Кантона и Боке-Тигра. Пре одласка пакъ нѣногъ одъ Кантона, разорили су Енглезе велики део те вароши и предградия нѣни. — Индиска Компания противна е тои войны, па непристае дати Енглеской помоћ. — Међутимъ наименованъ е новъ комисаръ

енглески за Хину, кои ће, пре него што тамо отиде, свратити нешто у Паризъ.

— Докле у сукобу међу Енглескомъ и Хиномъ влада као нека маина, холандске едне новине являю да се Енглеска сударила и съ Япономъ. Писмо едно изъ Батавије одъ предпр. мес. явля т. е. да су Енглезе покидали ланце, којима е преграђено било нангазачко пристаниште, па са две убойне лађе продрли унутра. То су они учинили тако изненада, да се японске местне власти одъ чуда нису у први ма ни браниле.

О Г Л А С Н.

(5—6) У кући гг. Браће Симића на Сави остае о идућемъ ђурђеву дану една празна магазиа за издаванъ подъ кирию, у којој сада Д. Радовановић лончарски еспащ држи. Кој би имао волю исту магазиу подъ кирию узети, нека се изволи пријавити у кући г. Алексе Симића, гди ће за цену разумети.

(1—3) Я долуподписани имамъ 4000—5000 комада воловски кожа на продаю, како на мало тако и на много, по умереной цени. А такође и добра пасуля може се водъ мене добити, на мало и на много.

У Београду 1. Марта 1857.

Никола Миленковић
ђурчиа на Теразиј

(1—3) У кући наследника г; П. Цукића на в. пивци, има за издаванъ подъ кирию одъ идућегъ ђурђева дана седамъ дућана са принадлежимъ магазиама, и една кафана са великимъ подрумомъ. Кои би желио исте подъ кирию узети на годину дана или далъ задржати, нека се погодбе ради пријави госпои Цукићи у истой кући.

У Београду 10. Марта 1857.

(3—3) Слѣдуюћа непокретна добра умрлогъ Николчета Величковића, бившегъ овдашнѣгъ трговца, и недавно умрле жене нѣгове Марие, даваемо подъ аренду одъ ђурђева дана ове године:

1. Кућу у Београду на великой пивци наодећу се, у којој се на горнѣмъ бою две велике собе, една сарачана и пространъ ходникъ наоди. У авли доле има една велика трапезария съ куйномъ, и друга мања соба за млађе съ куйномъ и шпархердомъ.

2. Три дућана подъ истомъ куйномъ и

3. Едну башту на Врачару за сеянъ кукуруза спремљну, у доброй

огради, на хошку до куће г. доктора Бирга.

Кои би дакле ков одъ предречени добара подъ аренду узети желио, нека се или нама или пакъ гг. браћи Величковићима трговц. овдашнѣмъ, найдалъ до 10. Априла тек. год. погодбе ради пријави, гди ће и потребна о томе условия сазнати моћи.

У Београду 4. Марта 1857.

Тутори массе.

Ђорђе Ђурић
М. Барловацъ.

(1—3) У Ангулиной кући имаде о ђурђебудне ове године за издаванъ еданъ квартиръ состоѣћи се изъ 4 собе едне куйне са шпархертомъ и шпайзомъ, и едногъ оделения у подруму. — Кои га жели имати нека се изволи пријавити притяжателю у истой кући.

К. С. Антула,

Долеподписани дае одъ идућегъ ђурђева дана ове год. своју на теразијама кафану са 4. собе, куйномъ, подрумомъ и лагумомъ, подъ кирию. Ко има волю некъ се пријави.

Андриа Борштиновић

(4—5) шлосеръ майсторъ

ПРОДАЈА ДОБАРА.

(2—3) Долеподписани продае изъ слободне руке свое две куће у едной авли зовоме пређе кодъ „Грчкогъ Краля и Краљице“, заедно са земљомъ, едну башту, одъ тридесетъ фати ширине, а толико исто и дужине, на два лица, засађену добромъ лозомъ, и облагоућенимъ воћкама у комшилuku гг. Шафарика профессора, браће Јокића и г. Лазића секретара преч. консисторие београд.; три плаца у чаршии фишекциск. на лицу, два по 10 фати лице а по 20 дужине, и трећи 8 фати лице а 25 дужине; едну меану постоећу на Дунаву у Гроцкой съ две магазие, и едну кућу у Смед-

реву съ две собе и две сарачане съ еднимъ аромъ и баштомъ у Бзавской Мали. —

Никола Ж. Райковић
Протокол. Врх. и Касац. Суда.

(2—3) Кодъ Тоше Поповића бирташа кодъ „Дампшифа“ има лепа Карловачка вина по два гроша ока. Ко жели на више узети може евтиние добити

НОВА КНЪИГА

подъ именовъ „Црногорацъ или страданя Християна у Турской“, романъ одъ Левичнига превео Стоянъ Бошковић профессоръ. Печата се у Новом-Саду и у три свеске изнеће преко 40 печатани табака. Ово е една одъ најинтересантни кнѣига по свомъ садржаю за нашъ народъ. Сваки се умолява да се скупляя предплате прими, и да уписнике у Шабацъ г. профессору Ст. Бошковићу шалъ, а у Београду да се уписую кодъ г. проф. Стояна Вельковића. Еданаеста кнѣига дае се на даръ. Имена уписника би ће у последной свезки трукована. Цена прве свеске (одъ 15 табака) 8 гроша а други двею свески по 6 гр. сво дѣло 20 гроша.

6.000 ока

доброгъ старогъ пасуля налази се на продаю кодъ долеподписаногъ врло умѣреномъ цѣномъ.

у Ягодини 16. Фебруара 1857.

Тома Тасић

У књижари В. Валожића сниже варош-кание налазе се по спуштеной цени слѣдуюће кнѣиге:

Шумадинка одъ 1850. године везана 16. гроша
Шумадинка одъ 1852. године везана 32. гроша
Шумадинка одъ 1855. године везана 50. гроша
Шумадинче I. свеска - - - - - 3. гроша
Шумадинче II. свеска - - - - - 3. гроша
Двоклепанъ у Салони - - - - - 2. гроша